

NR.23 | VIERMAANDELIJKS | maart 2023

ECONOMIE WERKT

MAGAZINE VLAAMS-BRABANT



In de kijker

Innovatiesubsidies

Welvaart en economie in cijfers

ASSEMBLAGE GEBEURT STEEDS MEER IN EIGEN STREEK

Sander Van den dries, Comate



VLAAMS-
BRABANT

de provincie, jouw streekmotor

In de kijker

4

- * Smart Loops
- * 23.03 - HealthTech Summit
- * 19.04 - Hardware Unlocked
- * Maand van de Markt



Van idee naar marktklaar product

8

Comate en REIN4CED

Van arbeidszorg naar betaald werk

12

Het verhaal van
Bart De Belder

Vlaams-Brabant in cijfers

14

Welvaart en economie

Innovatie- subsidies

6

Frisse ideeën voor morgen.



Beste lezer,

Baanbrekende innovaties die het leven van patiënten verbeteren, daar werken we graag aan mee in Vlaams-Brabant. We zijn dan ook enthousiast om op 23 maart de HeathTech Summit te verwelkomen in het provinciehuis. Je kent het misschien nog als de Life-on-Chip conferentie. De naam verandert maar het concept blijft hetzelfde: nationale en internationale experts, onderzoekers, ondernemers en financiers vinden elkaar en ontdekken welke nieuwe kruisbestuivingen er zijn op vlak van medtech, biotech, digitale gezondheidszorg en patiëntenzorg. Zo evolueren we naar een nog sterkere gezondheidssector in onze regio. Frisse, innovatieve ideeën geven we graag een goede start met een innovatiesubsidie. In dit nummer ontdek je vier projecten die we met een subsidie van in totaal 556.428 euro belonen. Onze provincie is nog altijd voorloper op het vlak van innovatie, dat kan je afleiden uit de economische cijfers: liefst 52,6% van de Vlaams-Brabanders werkt in één of andere kennisintensieve dienst. Onze regio doet het dan ook goed op economisch vlak: we hebben de hoogste inkomens van het land, een lage werkloosheid en het aantal jobs en ondernemingen groeit. Daar mogen we best trots op zijn. Trots zijn we ook op mensen als Bart De Belder. Deze jongeman maakte de stap van begeleid werken naar een betaalde job bij Aveve. Dat is niet voor iedereen die aan begeleid werken doet weggelegd, maar Bart pakte de kansen die hij kreeg met beide handen vast. Je leest zijn verhaal op pagina 12.

De coronacrisis, de oorlog in Oekraïne of de energieproblematiek: ze doen ons beseffen dat we sommige zaken beter dicht bij huis produceren in plaats van aan de andere kant van de wereld. In dit nummer geeft Sander Van den dries zijn visie op de toekomst van de maakindustrie in Vlaams-Brabant. Dat wil zeggen dat we niet alleen producten gaan bedenken, maar ze effectief ook hier gaan bouwen, ontwerpen, produceren of vermarkten. Wil je zelf de maakindustrie ervaren? Kom dan zeker naar Hardware Unlocked, op 19 april in het provinciehuis.

Zien we jou in april ook op de wekelijkse markt, tijdens de Maand van de Markt? Ik zal er alleszins zijn om de marktkramers te steunen.

Want ook onze ambulante en lokale handelaars kunnen extra promotie goed gebruiken. Laat die zonnige dagen in april maar komen!



“We belonen opnieuw vier baanbrekende projecten met een innovatiesubsidie.”



Veel leesplezier!

Ann Schevenels

Gedeputeerde voor economie

SMART LOOPS: steun voor de circulaire economie



Tafel gemaakt van plantenmateriaal gemengd met hars

Goed nieuws voor de circulaire economie in Vlaams-Brabant: het project Smart Loops krijgt opnieuw financiële steun, nu van Vlaanderen Circulair en het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE). Smart Loops steunt circulair ondernemen en versterkt initiatiefnemers in hun zoektocht naar duurzame activiteiten. Bij voorkeur in een partnerschap tussen reguliere en sociale-economiebedrijven.

Kringlopen

Smart Loops ging van start in 2021. Het project wil de circulaire economie een boost geven door slimme kringlopen op te zetten tussen bedrijven. Het afval van het ene bedrijf is immers de grondstof van het an-

dere. De afgelopen jaren bracht het project zo al heel wat reguliere en sociale-economiebedrijven samen. Deelnemers ontmoeten elkaar op events, workshops en tijdens bedrijfsbezoeken. Tijdens deze gelegenheden kunnen ze aftoetsen wat ze voor elkaar kunnen betekenen.

Roadmap

De ambities van Smart Loops werden in een circulair toekomstplan of 'roadmap' gegoten. De focus ligt daarbij op voedsel- en groenresten (Food en Green Loops) en de maakindustrie (Make Loops).

Food Loops richt zich op een efficiënte herverdeling, bereiding en verwerking van voedseloverschotten, nieuwe waardevolle voedselproduc-

DE CIRCULATTE KAARS

Circulair én sociaal! Deze kaars is gemaakt van olie die door het arbeidszorg-initiatief Oostrem in Herent werd gewonnen uit gedroogd koffiegruis van UZ Leuven. Een afvalproduct krijgt zo een tweede leven.

Het initiatief kwam van de startup **More2Coffee**.

>> *Lees het hele verhaal op www.doeners.be*



ten, grondstoffen en betere logistiek. Green Loops legt zich toe op de efficiënte oogst van groenresten, verbeterde verwerkingstechnieken, gebruik in nieuwe (bio)chemie, bio-char, meubilair en bouw. Bij Make Loops is er aandacht voor andere circulaire verpakkingen, events en maaktechnieken.

>> **Je vindt de roadmap op www.smarthubvlaamsbrabant.be/projecten/smart-loops**

>> **Vragen over Smart Loops? Neem dan contact op met katrijn.geyskens@vlaamsbrabant.be**

23 MAART – PROVINCIEHUIS LEUVEN

HEALTHTECH SUMMIT: INNOVATIE IN DE GEZONDHEIDSZORG

De Life-on-Chip-conferentie krijgt een nieuwe naam: HealthTech Summit. De conferentie rond crossover innovatie in de gezondheidszorg - medtech, biotech, digitale gezondheidszorg en patiëntenzorg - brengt nationale en internationale experts en financiers samen. CEO Paul Stoffels van Galapagos en nog veel andere klinkende namen uit de sector, gunnen jou een blik op slimme innovaties en de toekomst van de gezondheids- en zorgsector.

HealthTech Summit is een organisatie van MEDVIA, Smart Hub Vlaams-Brabant en andere partners. Afpraak op 23 maart in het provinciehuis in Leuven.

>> Inschrijven doe je op www.healthtechsummit.be



19 APRIL – PROVINCIEHUIS LEUVEN

HARDWARE UNLOCKED

Wil jij ook weten waartoe de hoogtechnologische hardwaresector en maakindustrie in onze regio in staat zijn? Kom dan naar het event Hardware Unlocked, de allereerste happening die helemaal gericht is op bedrijven en ondernemers die bezig zijn met het ontwerpen, vermarkten en produceren van fysieke producten en toestellen. Hardware Unlocked is een organisatie van Comate, Leuven Mindgate en Smart Hub Vlaams-Brabant. Als voorproefje op het event geeft Sander Van den dries, mede-eigenaar van Comate, in dit nummer zijn visie op de evolutie van hardware engineering en design in onze regio.

>> Schrijf je in op www.hardwareunlocked.be



1 - 30 APRIL - VLAAMS-BRABANT



MAAND VAN DE MARKT

In april 2023 is de Maand van de Markt al aan de derde editie toe. Tijdens deze actiemaand staan onze marktkramers en de marktbeleving in de kijker, om consumenten aan te moedigen lokaal te kopen. Het is bovendien een prima gelegenheid om samenwerking te stimuleren tussen marktkramers, lokale detailhandel en lokale besturen.

Scannen is winnen

Er vallen weer leuke prijzen te winnen! Klanten die de gratis app ikkooplokaal downloaden kunnen daarmee een QR-code scannen bij de deelnemende marktkramers. Hoe meer scans, hoe groter de kans op een toffe prijs. Je krijgt ook een invulbon bij elke aankoop. Hoe meer bonnen je deponert in de box op de promostand, hoe meer kansen dat je wint.

Ook in jouw gemeente?

Benieuwd of ook jouw gemeente deelneemt? Check het op www.ikkooplokaalvlaamsbrabant.be. Houd zeker onze sociale media in het oog: ook een bekende tv-persoonlijkheid is grote fan van de markt en nodigt je uit. Zien we jou in april op de markt?

De maand van de Markt is een campagne van de provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen in samenwerking met de Vlaamse Federatie voor Ambulante Handel.

FRISSE ID



INNOVATIESUBSIDIES

Een project dat implantaten sneller kan ontwikkelen, een systeem dat de energiefactuur bewaakt, een aanpak die (ex-)kankerpatiënten helpt bij concentratie- en geheugenstoornissen en een nieuw aandrijfsysteem voor speedpedelecs. Deze vier bijzondere vernieuwende projecten kunnen rekenen op een Vlaams-Brabantse innovatiesubsidie.

Bedrijven, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke actoren die samenwerken aan een innovatief project, komen in aanmerking voor een provinciale innovatiesubsidie.

Een voorwaarde is dat het project **Vlaams-Brabant als kennisregio** versterkt in minstens één van de vijf clusters: **food, health, creativity, logistics en cleantech.**

De subsidie bedraagt **maximum 50%** van de **projectkosten** met een **maximum ondersteuning van 150.000 euro.**

Voor de oproep innovatiesubsidies werden 14 projecten ingediend. Vier ervan werden door de jury verkozen op basis van 4 criteria: regionaal karakter, innovatie, verantwoorde kost en economische toekomst. Ze ontvangen samen voor 556.428 euro aan subsidies.



DEVELOPMENT HUB VOOR IMPLANTATEN VOOR SNELLERE THERAPIEËN

Chronische pijn, hartritme- of gehoorstoornissen: de geneeskunde doet er alles aan om zulke gezondheidsproblemen te verhelpen. Implantaten zoals neurostimulatoren, pacemakers en zo meer, zijn daarbij een uitstekend en soms zelfs noodzakelijk hulpmiddel. Natuurlijk erg nuttig, alleen duurt het bijzonder lang om zo'n implantaat te ontwikkelen. Een uniforme 'bouwblokkendoos' - opgebouwd zoals een 'legodoos' - gaat hier verandering in brengen. Implantaten bestaan immers vaak uit dezelfde onderdelen of bouwblokken, denk aan controllers, signaalgeneratoren, elektrodes of de behuizing. Dankzij de bouwdoos kunnen repetitieve ontwikkelingen van de onderdelen vermeden worden en de afzonderlijke onderdelen van een implantaat sneller worden bijeengebracht tot een werkend geheel waarmee nieuwe, innovatieve therapieën sneller hun weg naar de patiënt kunnen vinden. Een demonstratiemodule zal het voordeel van deze aanpak laten zien. Met dit project willen de ontwikkelaars dé Europese hub voor implantaten in onze regio op de kaart zetten.

PARTNERS: Comate, Guru Plastic en NERF.

INNOVATIESUBSIDIE: 144.230 euro

EEËN VOOR MORGEN

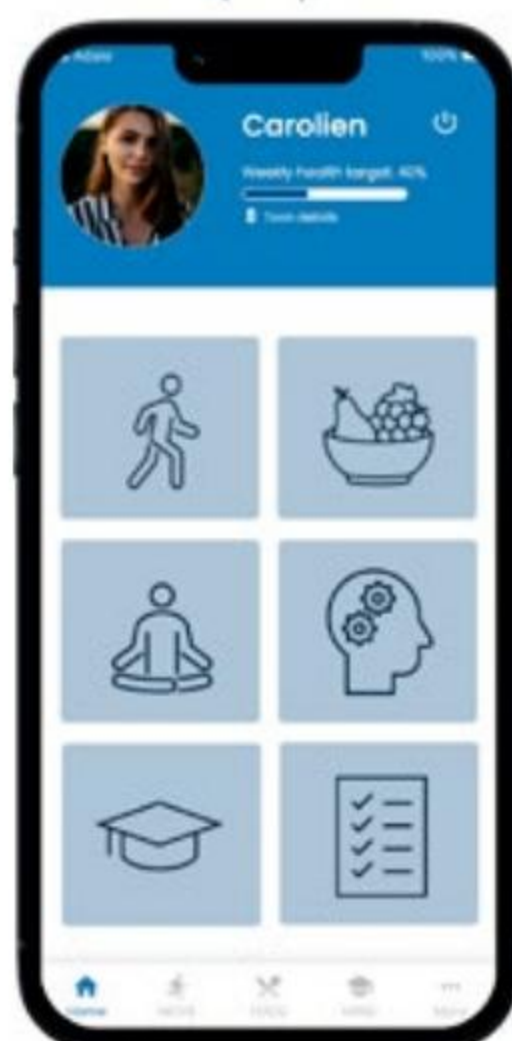


100% ENERGIEONTZORGING MET SCOPT, DE NIEUWE ENERGIE-WAAKHOND

Staat energiedelen al op jouw agenda? Weet jij alles over je capaciteitstarief? Piekeren over je energiefactuur is binnenkort niet meer nodig dankzij de slimme software van SCOPT. Het systeem van Scoptvision gaat in de toekomst het energieverbruik bewaken in zowel appartementen als individuele woningen. Zo zorgt hun software ervoor dat de productie en het verbruik van (hernieuwbare) energie, naadloos op elkaar zijn afgestemd.

SCOPT zal automatisch de productie en het verbruik voorspellen en grote toestellen zoals bijvoorbeeld warmtepompen en laadinstallaties op elkaar afstemmen. Op die manier denkt het systeem echt na over jouw comfort, zonder dat jij dat moet doen! Eén merkonafhankelijk platform gaat al deze optimalisaties mogelijk maken en de kracht van energiedelen aantonen. De ambitie van alle partners is groot: na 5 jaar mikken ze op 400 nieuwe aansluitingen per maand en 15 extra arbeidskrachten om het project uit te voeren.

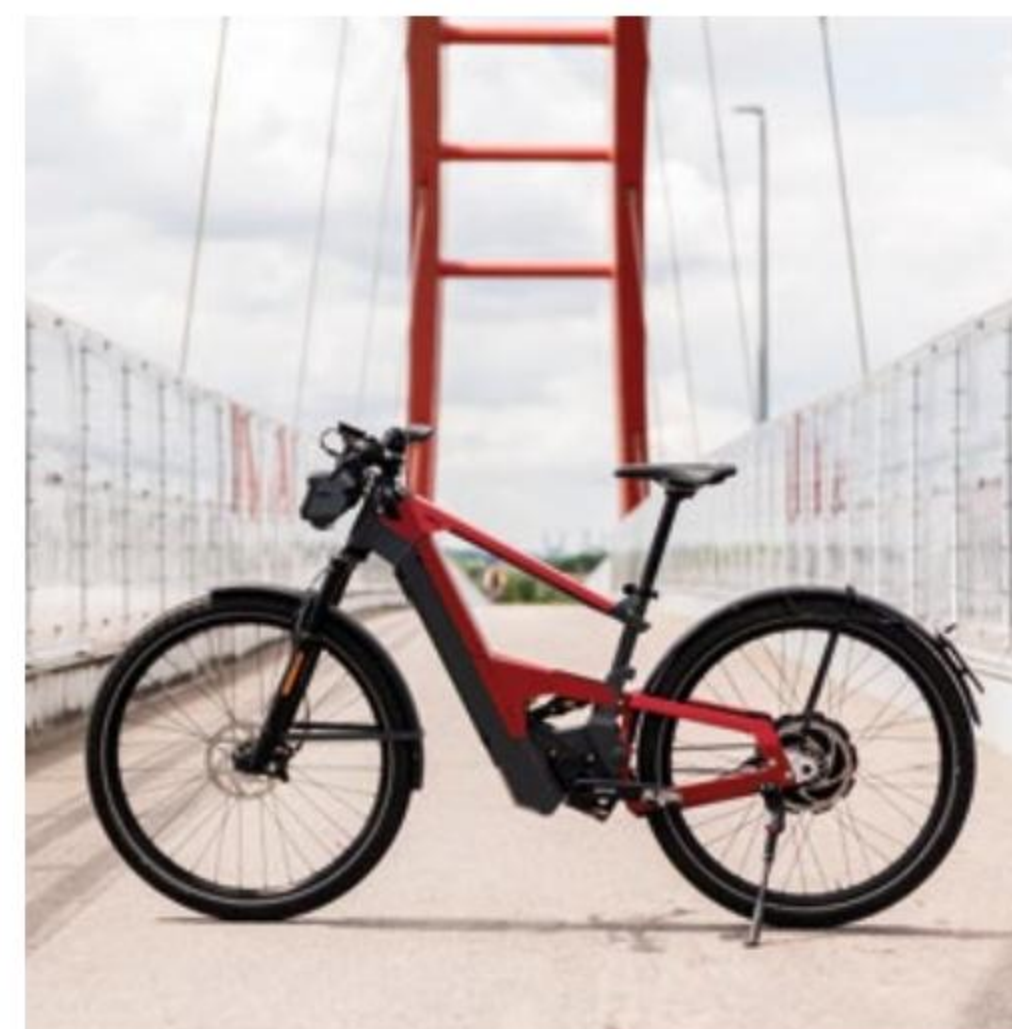
PROJECTTREKKERS: Scoptvision, Core, Extraqt, Energyking, en Dijlemolens
INNOVATIESUBSIDIE: 150.000 euro



ISURVIVE-MIND HELPT HET GEHEUGEN VAN (EX-)KANKER-PATIËNTEN

Wist je dat liefst tot 78% van alle vrouwen die een borstkankerbehandeling ondergaan ook geheugen- en concentratieproblemen kunnen ervaren? Een extra zware dobber bij het herstel, want dit heeft grote gevolgen voor hun levenskwaliteit en terugkeer naar het werk. Het project iSurvive-Mind wil dit probleem aanpakken door een gepersonaliseerd programma op te starten na de kankerbehandeling. Dat zet in op vier aspecten om de klachten te verminderen: beweging, voeding, mentaal welzijn en tips en technieken om het geheugen te verbeteren. Een digitale assistent die de patiënt begeleidt, gecombineerd met 'real life' coaching, is volgens de recentste wetenschappelijke inzichten daarbij de meest efficiënte hulp. Een initiatief met veel potentieel en groeimogelijkheden.

SAMENWERKING: KU Leuven, U.Centric, Webtica, R.P.Digital, (Think Pink).
INNOVATIESUBSIDIE: 141.257 euro



ACE DRIVE GOED NIEUWS VOOR SPEEDPEDELEC LIEFHEBBERS

Speedpedelecs zijn tegenwoordig erg populair. Maar als het aankomt op de achterwielaandrijving, is er nog heel wat marge voor verbetering. Het ACE drive-project wil daarom een verbeterd aandrijfsysteem ontwikkelen voor speedpedelecs waarbij rijplezier en duurzame en lokale productie centraal staan. Van motor over controller, tot batterijsturing, display en connectiviteit: de speedpedelec ondergaat een volledige transformatie.

De grootste voordelen? Een vlotte en veilige dosering van de trapkracht, minder slijtage en een snelheid tot 45 km per uur. Bovendien zal deze nieuwe ontwikkeling, made in Vlaams-Brabant, positief zijn voor de werkgelegenheid in onze regio. Denk aan experts die nodig zijn voor de productontwikkeling of technici om alle stukken te assembleren. Tot slot gaat de fietser zelf nog meer plezier beleven aan zijn of haar speedpedelec: lokale productie leidt rechtstreeks tot topkwaliteit en de mogelijkheid om de levensduur drastisch te verlengen. Velofolies...here we come!

SAMENWERKING: ASKA bike met Elnor Motors en Comate.
INNOVATIESUBSIDIE: 120.941 euro

VAN IDEE NAAR MARKTKLAAR PRODUCT

COMATE

EEN TEAM VAN INGENIEURS EN DESIGNERS



Of het nu een chirurgisch hulpstuk, een ijsjesmachine of een waterstofpaneel is, het Leuvense bedrijf Comate vertaalt elk idee naar een bruikbaar én marktklaar product. Met het event Hardware Unlocked brengt Comate – samen met Smart Hub Vlaams-Brabant en Leuven MindGate – bedrijven uit de maakindustrie voor het eerst samen. Medeoprichter Sander Van den dries ziet nog veel meer potentieel in onze regio.

Het zijn eigenlijk uitvinders, bij het Leuvense bedrijf Comate. Het team ingenieurs en designers vertrekt van een idee of een probleem van klanten uit verschillende sectoren en vertaalt dat naar een marktklaar product. "Dat kunnen startups zijn met een pril idee, grote bedrijven die een nieuw project willen opzetten, of spin-offbedrijven van de KU Leuven die een project na jaren van onderzoek willen valoriseren", zegt Sander Van den dries. "Ze hebben daarvoor niet altijd de kennis in huis. Om een product te ontwikkelen heb je een

heel team nodig, want er komt mechanica, elektronica, software en zoveel meer bij kijken. En daarvoor kijken ze naar ons."

Enkele voorbeelden van wat Comate zoal ontwikkeld heeft?

Sander Van den dries: "Onze klanten spreiden zich over alle sectoren heen. Een voorbeeld? In opdracht van het bedrijf Bright Energy werkten we een werfbatterij uit, een elektrische batterij als duurzamer alternatief van een diesgenerator die vandaag op veel werven wordt gebruikt. We

ontwikkelden ook het nu beroemde waterstofpaneel van de KU Leuven. De bio-ingenieurs en chemici van de universitaire onderzoeksgroep ontwikkelden het membraan dat waterdamp uit de lucht haalt en het splitst in water- en zuurstof, maar wij zorgden ervoor dat het als een bruikbaar paneel vorm kreeg."

"Een heel ander voorbeeld is de machine die we ontwikkelden op vraag van CUPPLE, een spin-off van Australian Homemade Ice Cream. Manager Frederik Van Isacker verkoopt al veer-





Chirurgisch hulpstuk bij heupoperaties



“Assemblage gebeurt steeds vaker in eigen streek”

Sander Van den dries van Comate

tig jaar gedraaid ijs in zijn ijszaken en wilde een toestel waarmee mensen thuis heel eenvoudig zelf hun vers ijsje konden draaien. Dus gingen we met zijn vraag aan de slag en maakten een machine voor hem. Hoe divers onze klanten ook zijn, het proces is altijd hetzelfde: iemand komt met een idee of een probleem, wij buigen ons daarover en maken een zo efficiënt mogelijk toestel om te vermarkten.”

Dat vergt meer dan ontwikkelen. Hoe maak je een product dat iedereen wil?

“Productontwikkeling is inderdaad veel meer dan engineering alleen. Elke beslissing in het ontwikkelingsproces bepaalt mee of een toestel succesvol wordt. Eenvoud en gebruiksvriendelijkheid zijn heel belangrijk. Mensen moeten intuïtief aanvoelen hoe een toestel werkt. Zo ontwikkelden we op vraag van een klant een tool om een wonde open te houden tijdens een heupoperatie. Dat werd een plastieken instrument. Een ander bedrijf boog zich op hetzelfde moment ook over dit probleem en ontwikkelde een soort robot. Een dure oplos-

sing die jaren van ontwikkeling heeft gekost en nog niet op de markt is. Van ons product zijn er ondertussen al bijna 300.000 stuks verkocht.”

Kennis is jullie belangrijkste product. Zonder hoogopgeleide ingenieurs lukt het niet. Vinden jullie die hier in Vlaams-Brabant genoeg?

“We hebben veel kennis en veel specialisaties in huis, dat klopt. Moet een toestel draadloos kunnen communiceren? Dan bouwen onze ingenieurs elektronica dat in. Moeten we een sterk metalen instrument hebben? Dan maken we een metalen frame. Een product in kunststof? We weten welke kunststoffen we waarvoor kunnen aanwenden. In Leuven - waar we onze hoofdzetel hebben - werken we goed samen met de universiteit en het Leuvense ecosysteem van kennisbedrijven. Maar het blijft een uitdaging om de juiste profielen te vinden. Toch slagen we daarin omdat wij doen wat ingenieurs het liefst doen: uitvinden en nieuwe dingen bouwen.”

>>



CUPPLE ijsmachine



“Eenvoud en gebruiksvriendelijkheid zijn heel belangrijk.”

Sander Van den dries van Comate

>>

Na de productontwikkeling volgt de productie zelf. Gebeurt dat ook in de eigen regio?

“Onze taak stopt pas als het product echt van de band rolt. De eerste pilotserie maken we zelf, we hebben ons eigen atelier waar de assemblage gebeurt. We hebben niet alle machines om elk technisch onderdeel te maken, daarvoor rekenen we op onze toeleveranciers uit binnen- en buitenland.”

“We stellen vast dat de productie en assemblage steeds vaker in eigen streek gebeurt, vooral die eerste lijn aan producten. Daarvoor worden dan vaak maatwerkbedrijven ingeschakeld, zoals AMAB uit Vlaams-Brabant. Wij zetten dan samen met het maatwerkbedrijf de assemblage op tot de productieketen op punt staat. Dan neemt de klant het over.”

Comate organiseert samen met Smart Hub Vlaams-Brabant en Leuven Mindgate het event Hardware Unlocked. Waarom?

“Het is de eerste keer dat er een event wordt georganiseerd waar bedrijven die fysieke producten bou-

wen, ontwerpen, produceren of vermarkten samenkomen om elkaar te leren kennen. Er bestaat nog geen gemeenschappelijk platform en het is hoog tijd dat dit er komt. Het event duurt een hele dag.”

“Er is een beurs met bedrijven waar je als hardwareontwikkelaar mee te maken krijgt. Zoals patentbureaus, investeerders, maakbedrijven, advocaten die je helpen met vragen rond contracten en aansprakelijkheid, strategische partners die weten hoe ze een product in de markt kunnen zetten, en zo meer. Voor elke vraag die je kan hebben, is er iemand die je een antwoord kan geven.”

“Daarnaast zijn er expertsessies die dieper ingaan op boeiende topics. Bijvoorbeeld rond de CE-regelgeving of het vinden van fondsen. Doorlopend zijn er ook een vijftien- tot twintigtal bedrijven aanwezig die je meer vertellen over hun product en hoe ze het ontwikkeld hebben.”

Is dit event het begin van meer? Van een platform voor maakbedrijven in de regio?

“Dat denk ik wel. We engageren ons als Comate om Vlaams-Brabant

en heel Vlaanderen op de kaart te zetten als topregio van de maakindustrie. Door de spelers samen te brengen, leren we van elkaar en dat maakt iedereen beter. Zo creëren we een heus ecosysteem.”

“We willen startups meer bieden dan hulp bij het ontwikkelen van hun idee, we willen hen ook een inspirerende plaats geven. Een incubator met een gezamenlijke werkplaats, 3D-printers, een freesmachine, elektronica. Een plaats waar deze jonge bedrijven contacten leggen, leren, groeien. De zoektocht naar een geschikte plek is bezig.”

www.comate.be

HARDWARE UNLOCKED

19 april

Provinciehuis, Leuven

>> Schrijf je in

www.hardwareunlocked.be



REIN4CED

TOPTECHNOLOGIE UIT VLAAMS-BRABANT

Ga zeker eens langs bij maakbedrijf REIN4CED uit Winksele tijdens Hardware Unlocked. Je komt alles te weten over hun impactresistente, lichtgewicht fietsframes gemaakt uit vezelversterkte kunststof. Een unicum voor Vlaams-Brabant. "Ons productieproces is veel korter dankzij automatisatie", zegt Michaël Callens, medeoprichter van REIN4CED, "Zo kunnen we sneller leveren aan onze Europese klanten dan onze Aziatische tegenhangers. Wij gebruiken bovendien thermoplastische kunststof in plaats van een chemische reactie tijdens het productieproces, dat is veel duurzamer." REIN4CED wil in de toekomst zijn activiteiten op de Europese markt verder uitbreiden.

www.rein4ced.com



"Wij gebruiken kunststof in ons productieproces, dat is veel duurzamer."

Michaël Callens, medeoprichter van REIN4CED



VAN ARBEIDSZORG NAAR BETAALD WERK

HET VERHAAL VAN BART DE BELDER

Bart De Belder heeft er een bijzonder jaar op zitten. In 2022 deed hij net tien jaar aan begeleid werken, waarvoor hij samen met 44 andere jubilarissen gehuldigd werd in het provinciehuis van Vlaams-Brabant. En hetzelfde jaar kreeg hij bij winkelketen Aveve - een merk van land- en tuinbouwexpert Arvesta - een vast, betaald contract. "Geen enkele dag is hier hetzelfde. Dat ligt me wel", zegt Bart.

Begeleid werken is een vorm van arbeidszorg: mensen voor wie een betaalde baan (nog) niet haalbaar is, gaan onder begeleiding van een jobcoach toch aan de slag. Onbetaald, weliswaar, maar voor de persoon in kwestie vormen deze arbeidsmatige activiteiten een houvast, geven structuur en een plaatsje in de samenleving. Het gebeurt niet elke dag dat een begeleid werker de stap zet naar betaald werk.

Maar Bart (32) slaagde er dus wel in die stap te zetten. Hij is een sportieve en gepassioneerde jongeman, die ondanks zijn beperking kan meedraaien in de maatschappij en graag nieuwe uitdagingen aangaat. Hij begon als 21-jarige met begeleid werken, net na zijn schooltijd. Eerst moesten de jobcoaches van Het

Werkburo uitvissen welke activiteiten Bart lagen. Ze gingen aan de slag met Het Werksporenboek, een handig overzicht van reële jobs die door mensen met een beperking gedaan worden. Voor Bart was het al snel duidelijk, hij wilde iets met natuur en groen doen. In de tuin werken met zijn vader, voor kamerplanten zorgen, dat was al jaren zijn passie.

"Thuis bij Aveve"

Hij mocht aan de slag in een winkel van Aveve. Eerst in Vossem, daarna in Wilsele. Hij werkt er drie dagen per week. "Ik weet nooit op voorhand wat de dag zal brengen", vertelt Bart. "Bij een levering, help ik uitladen. Ik hou de winkel op orde en verzorg de kamerplanten. Ik geef ze water en zorg dat ze er mooi bij staan. De planten die er niet goed uitzien of ziek zijn, die haal ik weg. Ik hou van de variatie. In de kerstperiode is de winkel gevuld met kerstspulletjes, in januari moet ik de winkelrekken inrichten met weer nieuwe producten. Het is nooit hetzelfde en dat ligt me. Ik voel me hier thuis en de sfeer is echt leuk. We doen soms aan teambuilding en af en toe zijn er cadeautjes."

"In al die jaren was er maar één minpuntje: de kassa", zegt Evy Verbeeck, de jobcoach van Bart. "Dat was toch wat te moeilijk voor hem. Maar alle andere taken voerde hij uit als een volwaardige collega. Toen ik voor het eerst langskwam in de win-

kel, zag Bart er heel professioneel uit. Met hetzelfde werktenue als zijn collega's en oortjes om te communiceren. Zo zag iedereen hem ook: als een collega."

Dat is hij nu ook geworden, een volwaardige collega. Daardoor veranderde er wel het een en ander. "Het voelt anders omdat ik meer verantwoordelijkheden heb en met meer dingen rekening moet houden", zegt Bart. "Zoals de verlofdagen van de collega's, bijvoorbeeld. Er mogen niet meer dan drie mensen op dezelfde dag verlof hebben."

Jobcoach Evy: "Toen Bart begon met begeleid werken, waren er collega's die twijfelden of hem dat wel zou lukken. Hij was toen ook nog erg op zoek naar wie hij was en wat hij wou. Maar Bart heeft zichzelf intussen gevonden en is erg gegroeid. Het begeleid werken lukte prima en hij heeft nu dus zelfs de stap kunnen zetten naar volwaardig, betaald werk."

Inkomen

Als begeleid werker leefde Bart van een inkomensvervangende tegemoetkoming van de FOD Sociale Zekerheid. Met de overstap van begeleid naar vast werk, zou deze uitkering wegvallen. Omdat Bart maar drie dagen per week werkt, zou dat een financiële aderlating betekenen. Een 'werkloosheidsval' bestaat dus ook in andere uitkeringsstelsels.





Het project 'Ik verdien werk' van het Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB) bracht verlossing. GTB helpt mensen in kwetsbare situaties, in het bijzonder mensen met een beperking of een gezondheidsprobleem, om werk te vinden en te houden. Het project maakte het mogelijk dat Bart naast zijn loon ook een deel van zijn uitkering kan behouden, waardoor hij toch wat extra verdient.

Verborgen talenten

Moraal van het verhaal: door de krapte op de arbeidsmarkt kijken bedrijven meer en meer in de richting van de 'inactieve arbeidsreserve'. Mensen zoals Bart, dus. En terecht, want vaak zijn het verborgen talenten. Er zijn wel een aantal kritische succesfactoren: een intensieve begeleiding, een warme werkplek, mogelijkheid tot combineren van loon met een deel van de uitkering en ... tijd. Een plant zal ook niet sneller groeien als je aan de blaadjes trekt.

**>> Heb je vragen over
arbeidszorg of de
sociale economie?**

Mail naar mieke.frans@vlaamsbrabant.be

VLAAMS-BRABANT IN CIJFERS:

Onze economie kreeg het hard te verduren de voorbije jaren. Veel mensen voelen zich onzeker over de toekomst. Een glazen bol hebben we niet. Wat we wel weten is hoe we er nu voorstaan, en dat blijkt best mee te vallen.

LAGE WERKLOOSHEID

De werkloosheid is laag in Vlaams-Brabant. Op West-Vlaanderen na heeft onze provincie de laagste werkzoekendengraad van alle provincies.

- Zowat de helft van de werkzoekenden in Vlaams-Brabant is minder dan een jaar werkloos.

De langdurige werkloosheid (meer dan twee jaar) is in Vlaams-Brabant ook minder groot dan gemiddeld in Vlaanderen, slechts een derde van de niet-werkende werkzoekenden is langdurig werkloos. De werkloosheid is wel ongelijk gespreid over de provincie.

Een aantal gemeenten in het Pajottenland en het Hageland, en enkele meer residentiële gemeenten dichtbij Leuven, hebben een werkloosheid lager dan 4%. Meer stedelijke gemeenten zoals Leuven, Tienen,

Vilvoorde of Machelen, hebben een beduidend hogere werkloosheid: tot 8,1% in Linkebeek. Opvallend genoeg zijn net in die steden en randstedelijke gebieden van de Brusselse agglomeratie (de luchthavenregio) de meeste jobs te vinden.

GROEIEND AANTAL JOBS

- Het aantal jobs in onze provincie groeide de voorbije jaren onafgebroken van 447.379 in 2007 tot 519.284 in 2019.

Dat is een gemiddelde groei van 1,25% per jaar, een tragere groei dan voor Vlaanderen weliswaar (1,5%).

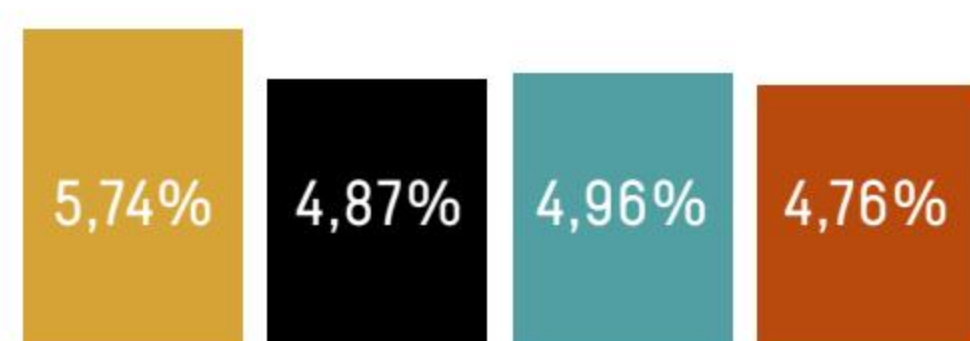
De werkzaamheidsgraad in Vlaams-Brabant is hoog: 76,2% van de Vlaams-Brabanders tussen 20 en 64 jaar zijn aan het werk (2019 - bron: Steunpunt Werk), en dat is meer dan in Vlaanderen: 75,2%. Voor hun job pendelen veel Vlaams-Brabanders naar een plek buiten de provincie (vooral naar het Brussels Gewest). De jobratio (het aantal jobs op het grondgebied in verhouding tot de bevolking op arbeidsleeftijd) is relatief laag in onze provincie. De jobs liggen ook sterk verspreid in Vlaams-Brabant. In de steden en in de Vlaamse rand vinden we relatief veel jobs. In sommige gemeenten zijn er meer jobs dan inwoners op arbeidsleeftijd. Dat is onder meer het geval voor Leuven, Asse, Drogenbos... De luchthavenregio, met de gemeenten Zaventem, Machelen, Vilvoorde, springt er bovenuit.

Het aantal arbeidskrachten is de laatste jaren schaars op de arbeidsmarkt in Vlaanderen. Het aantal werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature noemt men de 'spanningsratio'. Een dalende spanningsratio geeft aan dat de arbeidsmarkt krappere wordt en dat er minder snel inzetbare werknemers zijn voor openstaande vacatures. In 2021 was de spanningsratio in Vlaams-Brabant 4,0. In 2012 was dit nog 7,1.

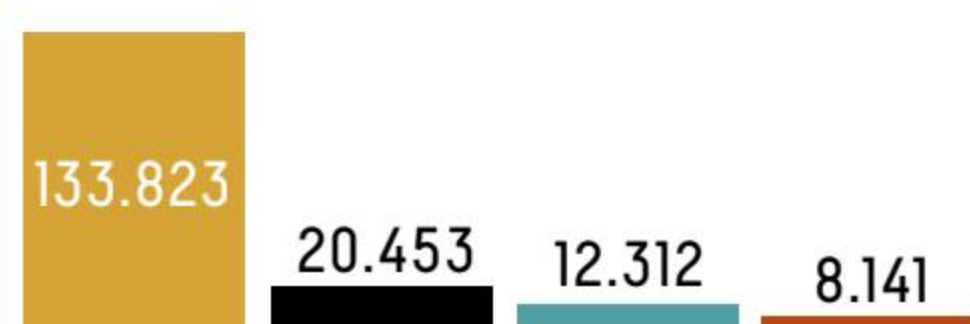
JAARGEMIDDELDEN WERKZOEKENDEN GRAAD 2022

Bron: VDAB (databank Arvastat)

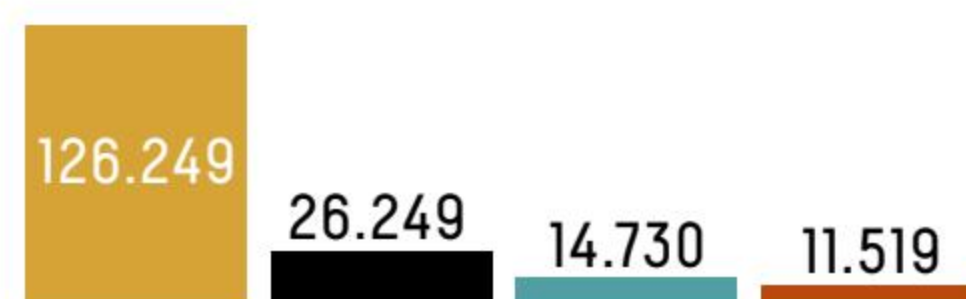
Werkzoekenden tussen 18 en 64 jaar



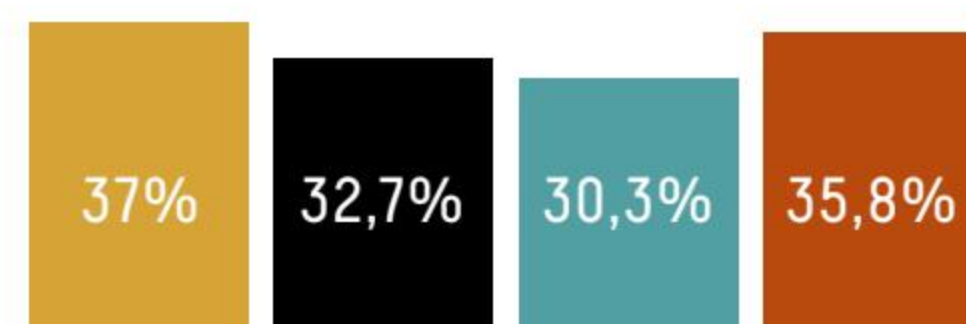
Werkzoekende werklozen in bemiddeling



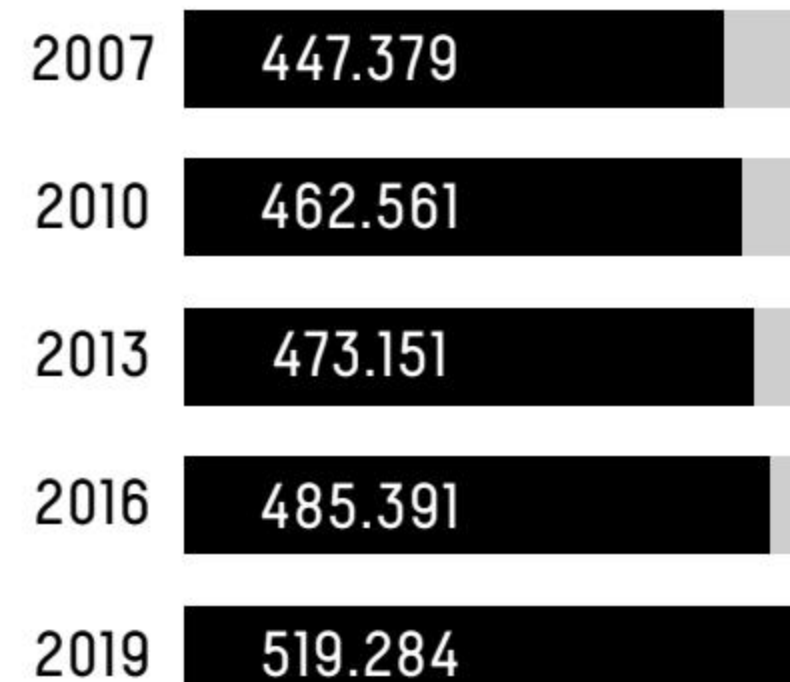
Werkzoekenden zonder werk



Langdurig werklozen in het totaal aantal werkzoekenden zonder werk



JOBS IN VLAAMS-BRABANT



Bron: Steunpunt Werk

LEGENDE: Vlaams Gewest Vlaams-Brabant Arr. Halle-Vilvoorde Arr. Leuven

WELVAART EN ECONOMIE

JOB-RATIO IN VLAAMS-BRABANT (aantal jobs op het grondgebied van de gemeente, in verhouding tot de bevolking tussen 15 en 64 jaar).

bron: Steunpunt Werk via provincies.incijfers.be



AANTAL ONDERNEMINGEN STIJGT SNEL

Het aantal ondernemingen neemt snel toe in Vlaams-Brabant, van een kleine 109.000 eind januari 2021 tot bijna 123.000 eind november 2022.

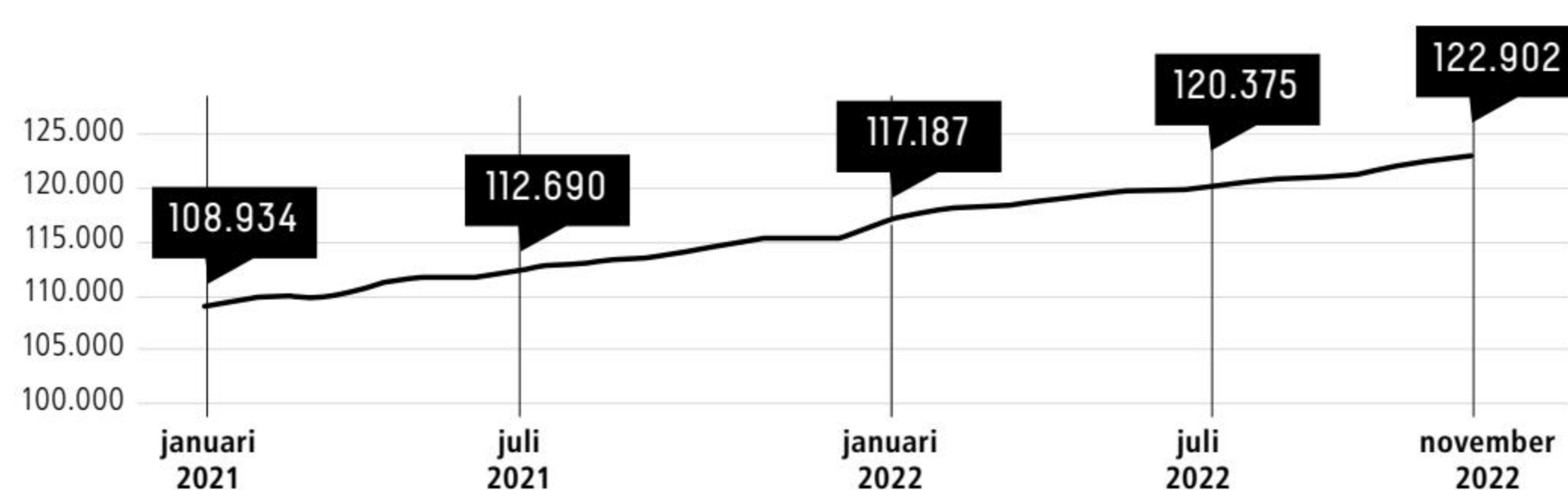
- Een stijging met
- liefst 12,8% in minder
- dan twee jaar!

Die stijging is sneller dan in Vlaanderen, waar het aantal ondernemingen in dezelfde periode steeg met 10,3%.

Met 85% overlevers vijf jaar na de oprichting (bron: startersatlas Unizo - Graydon) zitten we op hetzelfde niveau als Vlaanderen.

AANTAL ONDERNEMINGEN IN VLAAMS-BRABANT (per maand)

Bron: Statbel



LOONTREKKENDE TEWERKSTELLING IN DE KENNISECONOMIE

	TOTAAL Loontrekkende tewerkstelling	Tewerkstelling in kennisintensieve dienstensectoren	Tewerkstelling in hoog- en medium-technologische industrie
Vlaams-Brabant	389.587	205.125 52,6%	7.790 2%
Vlaams Gewest	2.352.571	1.143.355 48,6%	113.321 4,8%

Bron: RSZ via provincies.incijfers.be

INNOVATIEVE ECONOMIE

De economie van de provincie is innovatief dankzij de aanwezigheid van kennisinstellingen zoals KU Leuven, UZ Leuven, imec en nog vele andere. Uit de universiteit ontstonden 142 spin-offs.

- De provincie heeft een eerder hoge (loontrekkende) tewerkstelling in kennisintensieve diensten zoals consultancy, gezondheidszorg en hoger onderwijs: ruim 52,6%, tegenover 48,6% in Vlaanderen.

De tewerkstelling in de hoog- en mediumtechnologische industrie is relatief laag: 2% tegenover 4,8% in Vlaanderen. Innovatieve en hoogtechnologische producten ontwikkelen, is belangrijk in Vlaams-Brabant. De productie ervan gebeurt minder in onze provincie, maar de interesse van bedrijven voor de maakindustrie, groeit wel.



“Wij zetten in op geautomatiseerde productie, dicht bij de markt.”

Michaël Callens, medeoprichter REIN4CED

